EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.6.2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om tillstånd för Portugal att tillämpa en nedsatt punktskattesats för vissa alkoholhaltiga produkter som framställs i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna

{SWD(2020) 108 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Motiv och syfte med förslaget

Förslaget avser ett rådsbeslut som ska ersätta gällande rådsbeslut nr 376/2014/EU av den 12 juni 2014[1], som antogs på grundval av artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Denna artikel medger särskilda åtgärder för EU:s yttersta randområden med hänvisning till att det föreligger faktorer som på grund av sin bestående natur och sammanlagda verkan allvarligt hämmar områdenas utveckling och deras ekonomiska och sociala situation. Sådana åtgärder tillåts förutsatt att de inte undergräver integriteten och sammanhanget hos unionsrätten, inklusive den inre marknaden och den gemensamma politiken. Genom det nuvarande beslutet ges Portugal tillstånd att tillämpa punktskattesatser som är nedsatta med upp till 75 % av de portugisiska standardskattesatserna för rom och likörer som framställs och konsumeras på Madeira och likörer och eau-de-vie som framställs och konsumeras på Azorerna. Det nuvarande avtalet upphör att gälla den 31 december 2020.

Syftet med denna åtgärd är att kompensera producenterna i Portugals yttersta randområden för deras konkurrensnackdelar till följd av de portugisiska yttersta randområdenas avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiska beroende av ett fåtal produkter, vilket allvarligt hämmar områdenas utveckling. Till följd av dessa kännetecken står producenterna i de yttersta randområdena inför högre produktionskostnader än sina motsvarigheter på fastlandet.

Mot bakgrund av att beslutet skulle upphöra att gälla inledde Europeiska kommissionen en extern undersökning för att bedöma det nuvarande systemet och potentiella konsekvenser av de möjliga alternativen för perioden efter 2020, inbegripet det alternativ som det nuvarande förslaget bygger på.

Det föreliggande förslaget innebär att undantaget förlängs till och med 2027 och att det utvidgas till att omfatta försäljning på Azorerna av lokalt producerad rom med en bibehållen nedsättning av punktskattesatsen på upp till 75 %, och att det även utvidgas till att omfatta en nedsättning med 50 % av punktskattesatsen på försäljning på det portugisiska fastlandet av alla berörda produkter.

Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

I meddelandet från 2017 om ett strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden[2] konstaterades att de yttersta randområdena fortfarande står inför allvarliga utmaningar, varav många är permanenta. I det meddelandet presenteras kommissionens strategi för att bistå dessa regioner med att utveckla sina unika tillgångar och hjälpa de yttersta randområden att identifiera nya tillväxtsektorer för att möjliggöra tillväxt och nya arbetstillfällen.

[1] Rådets beslut nr 376/2014/EU av den 12 juni 2014 om tillstånd för Portugal att tillämpa en nedsatt punktskattesats i den autonoma regionen Madeira för rom och likör som framställs och konsumeras där och i den autonoma regionen Azorerna för likör och eau-de-vie som framställs och konsumeras där

[2] COM(2017) 623 final

Med detta i åtanke är syftet med föreliggande förslag att bistå de portugisiska yttersta randområdena med att utveckla sina tillgångar för att möjliggöra lokal tillväxt och nya arbetstillfällen i en viss sektor, nämligen alkoholsektorn. Detta förslag kompletterar det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär (Posei)[3] som syftar till att stödja primärsektorn och produktionen av råvaror.

Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Förslaget är förenligt med 2015 års strategi för den inre marknaden[4], där kommissionen presenterar en fördjupad och rättvisare inre marknad som kommer alla berörda parter till godo. Ett av syftena med den föreslagna åtgärden är att minska de merkostnader som uppstår för företag i de yttersta randområdena, vilket hindrar dem från att delta fullt ut på den inre marknaden. På grund av de begränsade produktionsvolymerna förutses ingen negativ inverkan på den inre marknadens funktion.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

Rättslig grund

Den rättsliga grunden är artikel 349 i EUF-fördraget. Denna bestämmelse gör det möjligt för rådet att anta särskilda bestämmelser om anpassning av tillämpningen av fördragen på EU:s yttersta randområden.

Subsidiaritetsprincipen

Endast rådet har behörighet att, på grundval av artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, anta specifika åtgärder till förmån för EU:s yttersta randområden för att med hänsyn till de bestående nackdelar som påverkar de yttersta randområdenas ekonomiska och sociala situation anpassa tillämpningen av fördragen på dessa regioner. Detta gäller även för beviljande av undantag från artikel 110 i EUF-fördraget. Förslaget till rådsbeslut är därmed förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Proportionalitetsprincipen

Detta förslag är förenligt med proportionalitetsprincipen som anges i artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. De föreslagna ändringarna går inte utöver vad som är nödvändigt för att hantera de aktuella frågorna och därigenom uppnå målen i fördraget för att säkerställa att den inre marknaden fungerar korrekt och effektivt.

I synnerhet skulle den föreslagna utvidgningen av nedsatta punktskattesatser till att omfatta Portugals fastland öka konkurrenskraften för producenter i Portugals yttersta randområden, med begränsade negativa effekter i form av förlorade intäkter och administrativa bördor, och skulle ge dem samma villkor som producenter av liknande produkter på det portugisiska fastlandet.

---

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013 av den 13 mars 2013.

[4] Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén Att förbättra den inre marknaden: bättre möjligheter för individer och företag (COM(2015) 550 final, s. 4).

Val av instrument

Ett rådsbeslut föreslås för att ersätta rådets beslut nr 376/2014/EU.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Efterhandsutvärdering av befintlig lagstiftning

I den externa undersökningen konstaterades att producenterna i de yttersta randområdena fortfarande har högre produktionskostnader än motsvarande producenter på fastlandet, vilket för närvarande kompenseras genom den minskade punktskatten. Dessutom identifierades två omständigheter som gjort sig gällande sedan det nuvarande beslutet antogs.

För det första noteras att rom numera framställs på Azorerna, men inte omfattas av det nuvarande systemet. Systemet omfattar dock rom som framställs på Madeira, vilket leder till ojämlika konkurrensvillkor mellan romproducenter i de två yttersta randområdena. För det andra konstateras att romframställningen på Madeira ökar, och att all rom inte kan säljas lokalt på grund av den begränsade marknaden i de yttersta randområdena. Merkostnaderna för att få tillgång till den portugisiska fastlandsmarknaden utgör ett hinder för dessa producenter. Detta medför att rom måste hållas i lager, med de extra kostnader som detta ger upphov till.

Samråd med berörda parter

Som en del av den externa undersökningen till stöd för analysen av det nuvarande systemet inkom svar via frågeformulär, intervjuer och diskussioner från de berörda avdelningarna vid Europeiska kommissionen, de portugisiska myndigheterna, producenterna i de två yttersta randområdena och de portugisiska distributörerna. Trots särskilda ansträngningar från den externa uppdragstagaren inkom inga svar från fastlandsproducenter eller från det civila samhället.

Konsekvensbedömning

Detta initiativ förbereds i två nära sammanlänkade steg: en efterhandsutvärdering av det nuvarande systemet, tätt följd av en framåtblickande bedömning. Bedömningen av de potentiella konsekvenserna av att fortsätta och eventuellt ändra det befintliga systemet har gjorts i ett analytiskt dokument med en utvärderingsbilaga. Detta dokument bygger på en extern undersökning och de uppgifter som lämnats av medlemsstaten.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte Europeiska unionens budget, eftersom inkomster från punktskatter helt och hållet går till medlemsstaterna.

5. ÖVRIGA INSLAG

Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

De portugisiska myndigheterna och kommissionen kommer att sköta övervakningen av genomförandet och tillämpningen av undantaget, såsom de gjort hittills.

Portugal kommer att uppmanas att lämna in en övervakningsrapport senast den 30 september 2025 för perioden 2019–2024. Denna övervakningsrapport ska omfatta följande:

- Information om merkostnader i samband med produktionen.
- Ekonomiska snedvridningar och marknadseffekter.
- Information för utvärdering av ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet med annan EU-politik.
- Information om den nya lagstiftningens fortsatta relevans och EU-mervärde.

Rapporteringen bör också syfta till att samla in synpunkter från alla berörda parter vad gäller nivån på och utvecklingen av deras ökade produktionskostnader och efterlevnadskostnader samt eventuella snedvridningar av marknaden.

För att se till att den information som samlas in av de portugisiska myndigheterna innehåller de uppgifter som är nödvändiga för att kommissionen i framtiden ska kunna fatta ett välgrundat beslut om stödordningens giltighet och bärkraft kommer kommissionen att utarbeta särskilda riktlinjer för vilken information som krävs. Sådana riktlinjer kommer i möjligaste mån att vara gemensamma med andra liknande ordningar i EU:s yttersta randområden, som omfattas av liknande lagstiftning.

Detta kommer att göra det möjligt för kommissionen att bedöma om de skäl som motiverar undantaget fortfarande kvarstår, om den skattemässiga fördel som Portugal beviljat fortfarande är proportionerlig och om alternativa åtgärder till ett skatteundantagssystem är möjliga, med beaktande av deras internationella dimension.

Den struktur och de uppgifter som krävs i övervakningsrapporten bifogas förslaget i bilaga 1.

Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Denna del är inte tillämplig eftersom artiklarna är självförklarande.

2020/0118 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om tillstånd för Portugal att tillämpa en nedsatt punktskattesats för vissa alkoholhaltiga produkter som framställs i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 349,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[5],

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

(1) Enligt rådets beslut 376/2014/EU[6] får Portugal tillstånd att tillämpa en nedsatt punktskattesats i den autonoma regionen Madeira för rom och likör som framställs och konsumeras där och i den autonoma regionen Azorerna för likör och eau-de-vie som framställs och konsumeras där, vilken får vara lägre än minimipunktskattesatsen för alkohol enligt direktiv 92/84/EEG[7] men inte mer än 75 % lägre än den normala nationella punktskatten för alkohol.

(2) I februari 2019 begärde de portugisiska myndigheterna att kommissionen skulle lägga fram ett förslag till rådets beslut om förlängning av tidsfristen för det tillstånd som anges i beslut nr 376/2014/EU, på samma villkor, samt att utöka det geografiska tillämpningsområdet till att omfatta Portugals fastland med en mer begränsad minskning, för ytterligare sju år, från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2027.

(3) Producenterna i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna har svårt att få tillträde till marknader utanför dessa regioner, och de regionala och lokala marknaderna är de enda möjliga avsättningsmöjligheterna för vissa alkoholhaltiga produkter. Dessa

---

5 EUT C XXX, XXX, s. XXX.

6 Rådets beslut nr 376/2014/EU av den 12 juni 2014 om tillstånd för Portugal att tillämpa en nedsatt punktskattesats i den autonoma regionen Madeira för rom och likör som framställs och konsumeras där och i den autonoma regionen Azorerna för likör och eau-de-vie som framställs och konsumeras där (EUT L 182, 21.6.2014, s. 1).

7 Rådets direktiv 92/84/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker (EUT L 316, 31.10.1992, s. 29).

producenter har merkostnader på grund av att råvarorna från jordbruket är dyrare än under normala produktionsvillkor, till följd av jordbruksföretagens ringa storlek, fragmenterade karaktär och låga grad av mekanisering. Dessutom är produktionsvolymen från bearbetning av sockerrör lägre än i andra yttersta randområden, till följd av terrängförhållanden, klimat, jordmån och hantverksmässig produktion. Dessutom leder transporten till öarna av vissa rå- och förpackningsmaterial som inte produceras lokalt till merkostnader.

(4) Vad beträffar Azorerna är ökaraktären dubbel, eftersom det är en ögrupp som är spridd över ett stort område. Transporter i dessa avlägsna öregioner medför också merkostnader. Detsamma gäller vissa nödvändiga resor och transporter till fastlandet. Merkostnader uppstår också för lagerhållning av de färdiga produkterna, eftersom den lokala konsumtionen inte absorberar hela produktionsvolymen, särskilt inte romproduktionen. Den regionala marknadens ringa storlek bidrar till att höja kostnaderna per enhet på olika sätt, särskilt genom det ogynnsamma förhållandet mellan fasta kostnader och produktionsvolym. Slutligen bär de berörda producenterna också de extra kostnader som alla företag i den lokala ekonomin har, i synnerhet ökade arbetskrafts- och energikostnader.

(5) Romproduktionen har ökat på grund av att produktionen av sockerrör har ökat. Medan viss rom lagras eller används som bas för likörer, lagerhålls de osålda kvantiteterna av rom till en kostnad som ytterligare ökar producenternas merkostnader. Merkostnaderna medför att producenterna i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna inte kan konkurrera med producenter utanför dessa regioner på grund av det högre priset på slutprodukten och därför inte har tillträde till andra marknader. Denna fråga skulle kunna lösas genom tillträde till den portugisiska fastlandsmarknaden med nedsatta punktskattesatser.

(6) För att undvika en allvarlig begränsning av utvecklingen i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna och för att behålla alkoholindustrin och de arbetstillfällen som den ger i dessa regioner, är det nödvändigt att förnya och utvidga räckvidden för det tillstånd som anges i beslut nr 376/2014/EU.

(7) Beslut nr 376/2014/EU ska tillämpas till och med den 31 december 2020. Av tydlighetsskäl är det nödvändigt att anta ett nytt beslut om tillstånd för Portugal att tillämpa en nedsatt punktskattesats i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna.

(8) Då skatteförmånen inte går utöver vad som krävs för att uppväga merkostnaderna och eftersom de berörda produktionsvolymerna är blygsamma och skatteförmånen begränsas till konsumtion i de autonoma regionerna Madeira och Azorerna samt Portugals fastland, undergräver åtgärden inte integriteten och sammanhanget hos unionens rättsordning.

(9) För att kommissionen ska kunna bedöma om villkoren för tillståndet fortfarande är uppfyllda bör Portugal senast den 30 september 2025 lämna in en övervakningsrapport till kommissionen.

(10) Detta beslut påverkar inte den eventuella tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Genom undantag från artikel 110 i EUF-fördraget ges Portugal härmed tillstånd att tillämpa en punktskattesats som är lägre än den fulla skattesats för alkohol som fastställs i artikel 3 i direktiv 92/84/EEG i den autonoma regionen Madeira för rom och likör som framställs och konsumeras där, och i den autonoma regionen Azorerna för rom, likör och eau-de-vie som framställs och konsumeras där.

Artikel 2

Genom undantag från artikel 110 i EUF-fördraget ges Portugal härmed tillstånd att tillämpa en punktskattesats som är lägre än den fulla skattesats för alkohol som fastställs i artikel 3 i rådets direktiv 92/84/EEG för rom och likör som framställs i den autonoma regionen Madeira och konsumeras på Portugals fastland, och för rom, likör och eau-de-vie som framställs i den autonoma regionen Azorerna och konsumeras på Portugals fastland.

Artikel 3

På Madeira ska det tillstånd som anges i artiklarna 1 och 2 begränsas till följande produkter:

a) till och med den 24 maj 2021 för rom enligt definitionen i punkt 1 i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008[8] med den geografiska beteckningen ”Rum da Madeira” som avses i punkt 1 i bilaga III till den förordningen, och från och med den 25 maj 2021 för rom enligt definitionen i punkt 1 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787[9] med den geografiska beteckningen ”Rum da Madeira”.

b) till och med den 24 maj 2021 för likör och ”crème de” enligt definitionen i punkterna 32 respektive 33 i bilaga II till förordning (EG) nr 110/2008, framställd av frukter eller växter från regionen, och från och med den 25 maj 2021 för likör och ”crème de” enligt definitionen i punkterna 33 respektive 34 i bilaga I till förordning (EU) 2019/787, framställd av frukter eller växter från regionen.

På Azorerna ska det tillstånd som anges i artiklarna 1 och 2 begränsas till följande produkter:

a) till och med den 24 maj 2021 för rom enligt definitionen i punkt 1 i bilaga II till förordning (EG) nr 110/2008, framställd av sockerrör från regionen, och från och

[8] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89 (EUT L 39, 13.2.2008, p. 16).

[9] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 av den 17 april 2019 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008 ((EUT L 130, 17.5.2019, s. 1).

med den 25 maj 2021 för rom enligt definitionen i punkt 1 i bilaga I till förordning (EU) 2019/787, framställd av sockerrör från regionen.

b) till och med den 24 maj 2021 för likör och ”crème de” enligt definitionen i punkterna 32 respektive 33 i bilaga II till förordning (EG) nr 110/2008, framställd av frukter eller råvaror från regionen, och från och med den 25 maj 2021 för likör och ”crème de” enligt definitionen i punkterna 33 respektive 34 i bilaga I till förordning (EU) 2019/787, framställd av frukter eller råvaror från regionen.

c) till och med den 24 maj 2021 för eau-de-vie som framställs av vin eller druvrester med de egenskaper och kvaliteter som definieras i punkterna 4 och 6 i bilaga II till förordning (EG) nr 110/2008, och från och med den 25 maj 2021 för eau-de-vie som framställs av vin eller druvrester med de egenskaper och kvaliteter som definieras i punkterna 4 och 6 i bilaga I till förordning (EU) 2019/787.

Artikel 4

Den nedsatta punktskattesatsen för de produkter som avses i artikel 1 får vara lägre än den minimipunktskattesats för alkohol som fastställs i direktiv 92/84/EEG men inte mer än 75 % lägre än den normala nationella punktskatten för alkohol.

Artikel 5

Den nedsatta punktskattesatsen för de produkter som avses i artikel 2 får vara lägre än den minimipunktskattesats för alkohol som fastställs i direktiv 92/84/EEG men inte mer än 50 % lägre än den normala nationella punktskatten för alkohol.

Artikel 6

Senast den 30 september 2025 ska Portugal lämna in en övervakningsrapport till kommissionen för att den ska kunna bedöma om de villkor som motiverar tillståndet enligt artiklarna 1 och 2 fortfarande är uppfyllda. Övervakningsrapporten ska innehålla de uppgifter som krävs enligt bilagan.

Artikel 7

Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2027.

Artikel 8

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande